

مقایسه الگوهای تعامل والدین در کودکان مبتلا به اختلال کمبود توجه - بیش فعالی با گروه کنترل

دکتر مژگان کار احمدی*^۱، سیده راضیه طبانیان^۲، محمد افخمی عقدا^۳

چکیده

مقدمه: الگوهای ارتباطی والدین با کودکان می تواند شخصیت فرزندان را تحت تأثیر قرار داده و باعث ایجاد ویژگیهای رفتاری مثبت یا منفی شود. چگونگی برخورد والدین، اثرات طولانی بر رفتار، عملکرد، انتظارات و در نهایت بر شخصیت افراد در آینده دارد. هدف از انجام این پژوهش، بررسی الگوهای تعامل والدین در کودکان با اختلال کمبود توجه - بیش فعالی می باشد.

روش بررسی: این مطالعه از نوع مورد، شاهد و بر روی پنجاه کودک ۷-۱۲ ساله پسر انجام گرفت، ۲۵ نفر دانش آموز مبتلا به اختلال کمبود توجه به پیش فعالی مراجعه کننده به کلینیک های روانپزشکی شهر اصفهان براساس معیارهای تشخیصی **DSM-IV** بودند و ۲۵ نفر نیز دانش آموزان پسر عادی بودند که به صورت نمونه گیری تصادفی خوشه ای چند مرحله ای از بین دبستانهای نواحی پنجگانه شهر اصفهان در سال ۱۳۸۴ انتخاب شدند و پرسش نامه الگوی تعامل والدین (شافر و ادگرتون) در مورد آنها انجام گرفت.

نتایج: در الگوی تعامل «ارتباط» میانگین نمره کودکان عادی ۱۵/۰۸ و میانگین نمره کودکان کمبود توجه - بیش فعال ۱۳/۴۲، در الگوی تعامل «پذیرش» میانگین گروه اول ۱۴/۷۶ و میانگین گروه دوم ۱۱/۷۶، در الگوی تعامل «کنترل» میانگین گروه اول ۱۴/۹۰ و گروه دوم ۱۰/۸۸، در الگوی تعامل «استقلال» میانگین گروه اول ۱۳/۲۸ و گروه دوم ۱۱/۷۶، در الگوی تعامل «کنترل پرخاشگرانه» میانگین گروه اول ۱۳ و گروه دوم ۱۹/۶۸ و در الگوی تعامل «عدم دلبستگی پرخاشگرانه» میانگین گروه اول ۱۳/۳۶ و گروه دوم ۱۶/۶۷ می باشد. میانگین نمره الگوی تعامل والدین کودکان عادی در تمامی الگوهای تعاملی به جز «کنترل پرخاشگرانه» و «عدم دلبستگی پرخاشگرانه» بالاتر از کودکان مبتلا به کمبود توجه - بیش فعالی می باشد.

نتیجه گیری: هرچه نمره الگوی تعاملی «پذیرش» والدین بیشتر باشد، شدت علائم کمبود توجه بیش فعال فرزندان آنها کمتر است. هرچه الگوی تعاملی «کنترل» مثبت در والدین بیشتر باشد نیز شدت علائم کمتر می باشد. همچنین با افزایش نمرات الگوهای تعامل «کنترل پرخاشگرانه» و «عدم دلبستگی پرخاشگرانه» شدت علائم کمبود توجه بیش فعال افزایش می یابد.

واژه های کلیدی: الگوهای تعامل والدین، اختلال کمبود توجه، بیش فعال

مقدمه

است. کودکان مبتلا به این اختلال، بیش از حد پرجنب و جوش هستند، آرام و قرار ندارند، در جای خود بند نمی شوند، به همه چیز دست می زنند و طوری عمل می کنند که گویی یک موتور آنها را به حرکت وا می دارد. اغلب این کودکان، دارای مشکلاتی در قلمرو توجه هستند. ویژگی دیگر این کودکان ناتوانی در مهار رفتارهای تکانشی است^(۱).

اختلال ADHD مانند سایر اختلالات روانی به سبب مجموعه ای

یکی از شایع ترین اختلالات دوران کودکی،

(Attention Deficit Hyper Active Disorder) ADHD

* نویسنده مسئول: استادیار گروه روانپزشکی - فوق تخصص روانپزشکی اطفال
تلفن: ۰۳۱۱-۴۳۹۳۱۸۲، نمابر: ۰۳۱۱-۲۲۲۲۴۷۵، همراه: ۰۹۱۲۳۰۰۸۰۱۹
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
Email: Karahmadi@med.mui.ac.ir

۲- کارشناسی ارشد روانشناسی - دانشگاه اصفهان

۳- کارشناس ارشد تکنولوژی آموزشی

۳- دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید صدوقی یزد
تاریخ دریافت: ۱۳۸۵/۳/۲۱ تاریخ پذیرش: ۱۳۸۵/۱۱/۱۲